

SVETOVNI TEDEN DOJENJA 2025

DOJENJE

Ključ do trajnostnega razvoja

1

Dojenje je naraven način hranjenja dojenčkov in otrok, ki ne obremenjuje družinskega proračuna. Dojenje je dostopno vsem in ne obremenjuje družinskih proračunov tako kot hranjenje z mlečnimi formulami. Dojenje prispeva k zmanjševanju revščine.

2

Izključno dojenje in nadaljevanje dojenja do dveh let starosti ali dlje ob primerni mešani prehrani zagotavlja kakovostna hranila in ustrezno energijo ter lahko pomaga preprečevati lakoto, podhranjenost in debelost. Dojenje pomeni tudi prehransko varnost dojenčkov.

3

Dojenje pomembno prispeva k zdravju, dobremu razvoju in preživetju dojenčkov in otrok. Dojenje prispeva tudi k dobremu zdravju in počutju mater, tako kratkoročno kot dolgoročno.

4

Dojenje in ustrezno dopolnilno hranjenje zagotavlja dobre temelje za pripravljenost na učenje. Dojenje in kakovostna dopolnilna prehrana pomembno prispevata k duševnemu in kognitivnemu razvoju ter tako prispevata k dobrim zmožnostim za učenje.

5

Dojenje prispeva k zmanjšanju socialnih razlik, saj s prehranskega vidika vsakemu otroku omogoča enakopraven začetek življenja. Dojenje je edinstvena pravica žensk. Družba naj ženske podpira pri dobrih praksah dojenja. Izkušnja dojenja je lahko za mater izpolnjujoča in jo opolnmoči.

6

Dojenje na otrokovo pobudo, torej takrat, ko otrok pokaže znake, da bi se dojil, mu zagotavlja vso potrebno tekočino, tudi v vročem vremenu. Po drugi strani je za hranjenje dojenčka z mlečnimi formulami ključen dostop do čiste vode in sanitarij ter ustrezno higieno.

7

Za dojenje je potrebno manj energije v primerjavi s proizvodnjo mlečnih formul. Poleg tega zmanjšuje potrebo po vodi, kurjavi ali fosilnih gorivih v gospodinjstvu.

8

Doječe matere, ki jih delodajalci podpirajo, se na delovnem mestu lažje posvetijo delu. Zaščita materinstva in druge napredne politike na delovnem mestu omogočajo ženskam usklajevanje dojenja z delom ali zaposlitvijo. Dostojna delovna mesta bi morala upoštevati potrebe doječih mater. Še posebej moramo biti pozorni do tistih v negotovih zaposlitvah.

9

Z industrializacijo in urbanizacijo postajajo časovne in prostorske omejitve vse bolj izrazite. Doječe matere, ki delajo zunaj doma, se soočajo z več izzivi. Vrtci v bližini delovnega mesta, prostori za dojenje in odmori za dojenje pripomorejo k lažjemu usklajevanju plačanega dela in materinstva.

10

Prakse dojenja se po svetu razlikujejo. Dojenje je treba ščititi, podpirati in spodbujati med vsemi, s posebno pozornostjo do revnih in ranljivih skupin. To bo pripomoglo k zmanjšanju neenakosti.

11

V mestnem vrvežu naj bodo doječe matere in njihovi dojenčki dobrodošli, in to v vseh javnih prostorih. Poskrbljeno naj bo za njihovo dobro počutje. Ob nesrečah in humanitarnih krizah so ženske in otroci bolj ranljivi. Nosečnice in doječe matere v takšnih časih potrebujejo posebno pozornost in podporo.

12

Dojenje je zdrav, preprosto izvedljiv, trajosten in naraven vir prehrane. Ne onesnažuje okolja, ne zahteva veliko virov.

13

Dojenje varuje dojenčkovo zdravje. Je zdrav način prehrane v času oteženih vremenskih razmer in katastrof, povezanih z globalnim segrevanjem.

14

Dojenje povzroča manj odpadkov v primerjavi s hranjenjem z mlečno formulo. Industrijska proizvodnja in distribucija mlečnih formul povzročata odpadke, ki onesnažujejo morja in vplivajo na morsko življenje.

15

Dojenje je bolj ekološko, če ga primerjamo s hranjenjem z mlečno formulo. Proizvodnja formul pomeni živinorejo za pridobivanje mleka, kar obremenjuje naravne vire in prispeva k emisijam ogljika in podnebnim spremembam.

16

Dojenje je vključeno v številne dokumente o človekovih pravicah in mednarodne konvencije. Potrebne so nacionalna zakonodaja in politike za podporo doječim materam in dojenčkom ter njihovo zaščito, da bi zagotovili uresničevanje teh pravic.

17

Globalna strategija za prehrano dojenčkov in majhnih otrok (Global Strategy for Infant and Young Child Feeding – GSIYCF) spodbuja medsektorsko sodelovanje. Temelji na različnih partnerstvih za podporo razvoju z dojenjem povezanih programov in pobud.

Cilji trajnostnega razvoja

2

Nič več lakote
Odpraviti lakoto, zagotoviti prehransko varnost in boljše prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo.

3

Dobro zdravje
Poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih.

4

Kakovost izobraževanja
Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar.

5

Enakost spolov
Doseči enakost spolov ter krepite vlogo vseh žensk in deklic.

6

Čista voda in ravnanje z odpadki
Vsem zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve ter poskrbeti za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri.

7

Obnovljiva in cenovno sprejemljiva energija
Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije.

8

Zaposlenost in gospodarska rast
Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse.

9

Industrija, inovacije in dobra infrastruktura
Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije.

10

Zmanjšati neenakosti
Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi.

11

Trajnostna mesta in skupnosti
Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja.

12

Odgovorna poraba in proizvodnja
Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe.

13

Podnebne spremembe
Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam.

14

Trajnostni oceani
Ohranjati in vzdržno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj.

15

Trajnostna uporaba zemljišč
Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, boriti se proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč in obrniti ta pojav ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti.

16

Mir in pravičnost in močne institucije
Spodbujati miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh.

17

Partnerstvo za trajnostni razvoj
Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj.